

Sýrová mise

Češi pomohou bosenskému sdružení Cincar zachovat tradiční výrobu Livaňského sýra.

BYZNYS

str. 7

Čína brání svou měnu

Centrální banka utrácí měsíčně na čtyřicet miliard dolarů, aby nedovolila jüanu dál oslabovat.

TRHY & SVĚTOVÁ EKONOMIKA

str. 8

📈 CZK/EUR • 27,020 / +0,000 Kč
📈 CZK/USD • 25,421 / +0,001 Kč
📈 PX • 972,19 / +0,82 %
📈 EURO STOXX 50 • 3309,06 / +1,17 %
📉 ZLATO • 1222,25 \$ / -0,50 %

KOMENTÁŘ: SOBOTKA A ČERTI NA VOLEBNÍ ZDI / str. 14

Krátce

Kontroly přitvrdily sankce za vadnou reklamu léčiv

Firma Edukafarm podle Státního ústavu pro kontrolu léčiv pochybila v propagaci svého přípravku. Dostala za to pokutu 800 tisíc korun. Za poslední čtyři měsíce je to už třetí sankce za porušení pravidel reklamy na léky, která přesáhla půl milionu korun. **str. 3**

Skanska postaví ve Vysočanech novou čtvrť

V blízkosti metra Kolbenova v Praze 9 vyrostě na místě starých průmyslových budov nová část Vysočan se zhruba tisícovkou bytů. Skanska Reality tam projekt koupila od firmy Codeco podnikatele Petra Speychala. **str. 4**

Řok chce Kodyma. Premiéroví navzdory

Tahanice o šéfa regulačního úřadu na dráze se zacyklila. I v novém výběrovém řízení zvítězil Pavel Kodym, ten ale už v lednu neprošel vládou. Proti tomu, aby se stal šéfem Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře, se stavěl hlavně premiér Bohuslav Sobotka. **str. 6**

Trainspotting v Česku

Oscarový režisér exkluzivně pro deník E15:

Danny Boyle se po dvaceti letech vrátil – v původním obsazení – ke svému průlomovému snímku podle románu Irvina Welshe **T2 Trainspotting**.

ROZHOVOR / str. 12–13

♪♪ Minulost žije
 v každém z nás.
 Někdy k ní cítíte
 lásku, jindy vás
 straší. Je to pohled
 teleskopem skrz čas.
 O tom jsou i filmy.

twitter.com/e15news

LUDEK NIEDERMAYER:

Věřím, že slib ministra financí, že Finanční správa ČR prověří „podezřelé emise korunových dluhopisů“, platí.

Zápisník
Jana Vávry

Jen český rasismus?

Jsou Češi a Slováci národem rasistů? Tento závěr plyne z některých zpráv tzv. seriózních médií, které jsou založeny na tom, co se psalo na Facebooku pod reklamními snímky s černošskými modely. Inu, zpravovat o tom, co publikují xenofobové na internetu, je lákavé a nenáročné, chybou by ale bylo vnímat problém jen jako specificky český. Zatímco jednoho z portrétních tmavé barvy pleti šokovaly reakce v tuzemském kyberprostoru, v domovském Německu se dle vlastních slov setkává s podobně hloupými komentáři i naživo.

Poněkud svérázné postoje k migraci zastává i Donald Trump. A svéráznými prostředky je i prosazuje, viz tahanice s federálními soudy o platnost přistěhovaleckých dekretů. Kvůli nim měla problém dostat se do USA i část držitelů zelených karet. V tomto kontextu může znít paradoxně, že radikální proměnou nemusí projít postoj Států k přijímání uprchlíků. Trump chce počet přijímaných zastropovat na 50 tisíc ročně, přitom za působení jeho předchůdce Baracka Obamy uprchlíků do země přicházelo kolem 70 tisíc.

Jsou to všude paradoxy. Zatímco hlavní tvář strany Realisté Petr Robejšek se poměrně nedávno zasazoval pro razantní zdanění bohatých, nyní chce uskupení prosazovat rovnou patnáctiprocentní daň a zrušení daně z dividendy. Nechybí deklamace toho, že je nejvyšší čas začít vládnout jinak. Kde jen tohle mohlo zaznít?

Protagonisté dne

Zdeněk BLAHUTA

ŘEDITEL SÚKL

Kontroloři ústavu přitvrdili při svých kontrolách nezákonné reklamy na léky a výše udělovaných pokut již přesahuje půl milionu korun.

str. 3

Michal JURKA

ŘEDITEL SKANSKA CZ

Švédský koncern koupil ve Vysočanech bývalý průmyslový areál, kde hodlá postavit bytový soubor se zhruba tisícovkou bytů.

str. 4

Jochen EICKHOLT

ŠÉF DIVIZE MOBILITY SIEMENS

Siemensu se podařilo zajistit vítězství v aktuálně největším tendru na nákup lokomotiv v Evropě.

str. 8

PADESÁTKA SE BLÍŽÍ

Foto: dtk

STADION V BEDŘICHOVĚ NA JABLONECKU se připravuje na padesátý ročník vytrvalostního lyžařského závodu Jizerská 50, který se koná již o tomto víkendu. V posledních letech zima závodu nepřála, proto také došlo ke změně termínu z počátku ledna na únor. Na závod je zatím přihlášeno přes šest tisíc lidí, vyprodáno ještě není.

Doprava v rozpočtu miliardu pro kraje nemá

■ **Premiér Sobotka by chtěl zvýšit letošní příspěvek na krajské silnice. Ministr Ťok ale tvrdí, že peníze nemá.**

Jan Šindelář

Premiér Bohuslav Sobotka a ministr dopravy Dan Ťok se dostali do hádky kvůli miliardě na krajské silnice. V rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI) jsou na opravy krajských silnic vyčleněny pro letošek dvě miliardy, předseda vlády žádá navýšení sumy o miliardu. Tím by se dostala na loňskou úroveň. Podle Sobotky má ministerstvo hospodařit tak, aby peníze byly k dispozici. „Platí, že vláda přijala usnesení, ve kterém vyzvala ministrystra dopravy, aby předložil do vlády návrh na financování

silnic druhé a třetí třídy v obdobném rozsahu, jako to bylo v roce 2016. Obdobný rozsah byly tři miliardy korun,“ uvedl Sobotka.

Ťok ale tvrdí, že v rezortu žádná miliarda navíc není. Připomíná, že peníze pro kraje se vždy doladovaly podle přebytků fondu dopravy z předchozího roku. „Jinými slovy pan premiér říká, že jsme loni neměli čerpat peníze a neměli jsme stavět. To je popření smyslu naší práce,“ řekl deníku E15 Ťok. Podle něj bude muset premiér zmíněnou miliardu najít v jiných kapitolách rozpočtu.

Kraje dostaly dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury na opravy svých silnic poprvé v roce 2015

právě za Ťoka. Šlo v podstatě o nouzové řešení, když se nedařilo utratit peníze jinde. Fond je totiž určen k financování téměř výhradně státních investic, kraje na dotace nemají žádný právní nárok.

Právě na to dnes ministr poukazuje.

Podle premiéra ale mají kraje připravené projekty a byla by chyba, kdyby tato připravenost nebyla využita. „Ministerstvo dopravy je tu

od toho, aby zajistilo takový management prostředků ve fondu dopravy, abychom peníze měli k dispozici,“ doplnil premiér.

Ťok zase kontruje tvrzením, že v dobách Sobotkova působení na ministerstvu financí kraje nedostaly ze SFDI ani korunu.

V rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury jsou na opravy krajských silnic vyčleněny pro letošek 2 miliardy.

Nezákonná reklama na léky se kvůli pokutám prodraží

■ Kontroloři přitvrdili v pokutách za vadnou reklamu na léčivé přípravky. Sankce přesahující půl milionu korun přestávají být výjimkou.

Adéla Čabanová

Už třetí pokuta za porušení pravidel reklamy na léky překročila za poslední čtyři měsíce půl milionu korun. Přitom dříve byly tak vysoké pokuty výjimkou, od roku 2008 do roku 2015 padly jen tři.

Poslední případ je firma Edukafarm. Podle Státního ústavu pro kontrolu léčiv (SÚKL) pochybila, když propagovala přípravek Vitamin

C – Injektapas 7,5g. Na konci ledna kvůli tomu pravomocně padla pokuta ve výši 800 tisíc korun.

Edukafarm měl podle rozhodnutí porušit pravidlo, že léky vydávané na recept nesmějí být předmětem reklamy zaměřené na širokou veřejnost. Vyplývá to z přehledu sankcí zveřejněného na webu SÚKL.

Již dříve ústav informoval, že zaznamenal propagaci nitrožilní léčby extrémně vysokými dávkami vitamínu C, cílenou na onkologické pacienty. Upozornil přitom, že takové podávání

vitamínu C je dosud neschválená a ještě „nedostatečně ověřená léčba“.

Jen za letošní leden nabyla právní moci rozhodnutí SÚKL o pokutách za špatnou reklamu ve výši 1,2 milionu korun. Od října činí jejich objem už 3,2 milionu korun. Nynější vysoké pokuty ovšem nejsou dané tím, že by v posledních měsících firmy udělaly více prohřešků. Řízení se často vlečou několik let.

V prosinci padla rekordní milionová pokuta pro italskou firmu Guna, která podle rozhodnutí SÚKL v rozporu se

zákonem o regulaci reklamy propagovala homeopatika, která v Česku nebyla registrovaná. V říjnu dostala sankci 950 tisíc korun firma Valeant za to, že v letech 2008 až 2011 lékaře motivovala provizemi k předepisování konkrétních přípravků.

Už při svém nástupu do funkce v roce 2014 ředitel SÚKL Zdeněk Blahuta avizoval, že dohled nad reklamou na léčivé přípravky musí zesílit. „Když někdo porušuje ustanovení v oblasti zákona o regulaci reklamy, dochází k porušení kritického přístupu a principů bezpečnosti při předepisování a užívání léčivých přípravků. To je velký problém, může dojít k poškození lidského zdraví,“ uvedl tehdy Blahuta.

Jen za letošní leden nabyla právní moci rozhodnutí SÚKL o pokutách za špatnou reklamu ve výši

1,2 milionu korun.

Kalouskovi přišla obálka s neznámou látkou

Do sněmovny včera přišla obálka s neznámým práškem. Zásilka byla určena předsedovi TOP 09 Miroslavu Kalouskovi, otevřela ji asistentka, která věc ohlásila. Na místě zasahovali hasiči, kteří si neznámou látku

převzali k expertize. Podle prvního zjištění ale nebyla nebezpečná, řekla mluvčí hasičů Pavlína Adamcová.

Výhrůžky fyzickou likvidací jsou každodenní rutinou vrcholového politika, uvedl k zásilce Miroslav Kalousek. „Stačí se podívat na diskuze pod internetovými články... Frustrovaný zoufalec, který chce být něčím důležitým, se snaží vyhrožovat smrtí někomu jinému. Zažil jsem to tisíckrát, dnes zase.

Dnes mě mrzí, že to bylo s plnou parádou,“ řekl Kalousek. Asistentka podle něho postupovala přesně podle bezpečnostních předpisů. „Kdybych každý den postupoval podle bezpečnostních předpisů, nedělám nic jiného, než že

volám policii,“ podotkl předseda TOP 09. Podle mluvčí hasičů vyjeli na místo chemici a hasiči z centrály Pražského hradu. „Látku zajistili, dle první detekce nebyla nebezpečná, a odvezli k dalšímu zkoumání,“ uvedla Adamcová.

Mluvčí policie Jan Daněk řekl, že policie na základě výsledků rozboru určí další postup v případě a zda šlo o protiprávní jednání. /čtk/

„Kdybych každý den postupoval podle bezpečnostních předpisů, nedělám nic jiného, než že volám policii,“ řekl Miroslav Kalousek.

265867/59

INZERCE

MLÁDÍ VPŘED! ČÍSLO VĚNOVANÉ MLADÝM TALENTŮM!

POŘÍDÍŠ V TRAFICE NEBO POHODLNĚ PŘES SMS!
POŠLI SMS VE TVARU **FORMEN172MEZERAJIMENOMEZERA** PŘIJMENIMEZERA ADRESAMEZERA PSC NA TELEFONNÍ ČÍSLO **90211**

PŘÍKLAD: FORMEN172 JAN NOVAK PRŮBEŽNA 233 OLOMOUC 2536

CENA KAŽDÉ PŘIJATÉ SMS JE 69 Kč vč. DPH (ZAHRAJNÍJE POŠTOVNÉ I BALNÉ). PROVOZUJE CN INVEST, A. S., INFOLINKA 296 363 199 VE VŠEDNÍ DNY 8-16HOD. MOBIL@CNINVEST.CZ, WWW.PLATMOBILEM.CZ

f CASOPISFORMEN

FORMEN_CZ

FORMENONLINE.CZ

Skanska postaví ve Vysočanech novou obytnou čtvrť

■ Developerská část švédského koncernu Skanska pokračuje v Praze v nákupech starých průmyslových areálů. Ve Vysočanech postaví bytový soubor, který možná ponese jméno Emila Kolbena.

Daniel Novák

V těsné blízkosti stanice metra Kolbenova v Praze 9 vyrostou na místě starých průmyslových budov nová část Vysočan se zhruba tisícovkou bytů. Developerská společnost Skanska Reality tam projekt koupila od firmy Codeco podnikatele Petra Speychala.

„Příležitost k akvizici lukrativních pozemků jsme si v této lokalitě nechtěli nechat ujít. Praha 9 má velký rozvojový potenciál,“ řekla deníku E15 Naďa Ptáčková, generální ředitelka Skanska Reality. Cenu nekomentovala.

Švédská Skanska je známá přísným etickým kodexem. Jednání o koupi majetku kontroverzního byznysmena Speychala, podezřelého

z daňových úniků, si proto pojistila. Mimo jiné tím, že peníze od Skansky skončí na transparentních účtech a budou zdaněné. Malou část vysočanských nemovitostí si Speychal nechal.

Developer pro bytový komplex navrhuje jméno Čtvrť Emila Kolbena. Tedy průmyslníka, který vytvořil základ okolní tovární zástavby. S výstavbou bytů platný

Skanska zvýšila zisk

Navzdory poklesu tržeb na zhruba čtrnáct miliard korun se stavebnímu kolosu Skanska podařilo loni v Česku a na Slovensku zvýšit provozní zisk na 382 milionů korun. Firmě se dařilo škrtnout náklady a lépe využívat kapacity. Změnou pro tuzemskou část švédského stavebního koncernu je i rozšíření mezinárodního záběru. Kromě Slovenska pod něj nově patří i byznys v Rumunsku a Maďarsku.

Foto: profimedia

KOLBENKA. Továrny bývalých závodů ČKD blízko metra Kolbenova nahradí tisícovka bytů.

stávající územní plán počítá. O konkrétní podobě rozhodne architektonická soutěž. Její výsledek mimo jiné určí, jestli projekt využije část původní průmyslové konstrukce, nebo jestli půjdou staré budovy k zemi.

Část projektu přibližně o stovce bytů Skanska Reality získala i se stavebním povolením. Stavět tedy může začít hned. Developer počítá s tím, že na trh vrhne tuto část projektu ještě letos.

„Tento rok bychom rádi oznámili ještě dvě až tři další

akvizice,“ dodala šéfka Skanska Reality.

Pro rezidenční odnož koncernu Skanska je akvizice ve Vysočanech již druhým nákupem v krátké době. Firma nedávno získala velký brownfield v Malešicích. Další rozsáhlý projekt má v Michli. Tam se v lokalitě bývalých pekáren v současnosti snaží o změnu územního plánu. Cestu k projektu si tam umetá také organizováním setkání s místními obyvateli, na nichž jim developer vysvětluje své plány.

Výstavní plocha vojenského muzea na Vítkově se po rekonstrukci zdvojnásobí

Foto: etik

ROZŠÍŘENÁ EXPOZICE. Zastřešení dvorany muzea umožní vystavovat i rozměrnější exponáty.

Historická budova armádního muzea Vojenského historického ústavu (VHÚ) na pražském Žižkově se po letech odkládání dočká opravy. Rekonstrukce by měla začít ještě letos, muzeum a jeho expozice by novou podobu měly dostat do tří let. Oprava bude stát do 600 milionů korun. Vytvořen bude například nový vchod a výstavní prostory se zdvojnásobí.

VHÚ již několik let upozorňuje na nezbytnost oprav. Původně se počítalo, že by opravené muzeum mohlo být otevřeno v roce 2014 při stém výročí začátku první světové války. Plány byly ale odsouvány.

Vedení ministerstva obrany ale nyní již s opravou počítá, peníze na ni jsou i v letošním rozpočtu. „Žiž-

kovské armádní muzeum rekonstrukci nutně potřebuje. Práce začnou letos na podzim, hotovo bude v roce 2020,“ sdělil ministr obrany Martin Stropnický (ANO).

Během loňského roku byla podle mluvčího ministerstva obrany Jana Pejška dokončena projektová dokumentace budoucí podoby Armádního muzea Žižkov a na konci roku bylo vydáno stavební povolení. Muzeum budou čekat některé zásadní změny. Zastřešena bude dvorana, čímž VHÚ získá další výstavní prostory, návštěvní vchod bude nově vést

do suterénu muzea. Změny se budou také týkat i jednotlivých expozic.

„Díky připravovaným stavebním úpravám dojde ke zdvojnásobení stávající expoziční plochy žižkovského muzea, v němž následně najdou své místo expozice věnované období od praveku po současnost,“ poznamenal ředitel VHÚ Aleš Knížek.

Vedení VHÚ počítá, že muzeum by ve stávající podobě mělo fungovat do konce letošních prázdnin. Znovuotevření by se mělo stihnout do října 2020, kdy chce VHÚ oslavit 100 let své existence. /etik/

Oprava muzea bude stát do

600

milionů korun.

JUTTY ● ● ●

GROUP S.R.O.

GRAFICKÉ STUDIO

MAŁONÁKLADOVÝ TISK

OFSETOVÝ TISK

REKLAMNÍ PŘEDMĚTY

Na Příkopě 17, 110 00 Praha 1

www.jutty.cz

Ťok chce za drážního superšéfa Kodyma. Premiérovi navzdory

■ Boj o klíčový post na liberalizované železnici pokračuje. Nový Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře bude řešit spory mezi dopravci.

Jan Šindelář

Tahanice o šéfa regulačního úřadu na dráze se zacyklila. I v novém výběrovém řízení zvítězil Pavel Kodym, který ale už na začátku ledna neprošel vládou. Proti tomu, aby se stal předsedou Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře, se stavěl hlavně premiér Bohuslav Sobotka. Ministr dopravy Dan Ťok nicméně Kodyma do funkce znovu navrhně a ve středu podnikne další pokus ve vládě. Podle Ťoka se navíc

o tanečky kolem drážního regulátora začala zajímat Evropská komise.

„V dopise zasláném ministerstvu dopravy se dotazuje na důvody vypsání opakovaného výběrového řízení a na důvody, proč vláda napoprvé neuznala navrženého kandidáta,“ uvedl Ťok. Do opakovaného výběrového řízení se podle něj přihlásili čtyři uchazeči, vítěze vybírali zástupci ministerstev dopravy, vnitra a průmyslu a obchodu. Ještě předtím ale tahanice o post takzvaného drážního superšéfa připomínala ping-pong.

Z ministerstva dopravy putoval nejprve dopis

na Úřad vlády, ve kterém Ťok upozorňoval na rizika a nedostatečný čas pro řádné otevření nového úřadu.

Odpovědnost za výběr nového šéfa ministr přehodil na premiéra s poukazem na skutečnost, že regulátor bude podřízen vládě, nikoli ministerstvu.

Dopisem na to reagoval premiér. Ťoka žádá, aby vypsání nového výběrového řízení. Ministr tedy řízení vypsání, premiéra ovšem požádal, aby mu pomohl odpovědět Evropské komisi. „Já sám odpověď úplně neznám,“ tvrdí Ťok.

Kodyma jako vítěze vybralo ministerstvo dopravy i v prvním tendru, ačkoliv se

Do druhého tendru na šéfa drážního regulátora se přihlásili

4

uchazeči. Opět vyhrál Kodym.

Nový drážní regulátor

Regulační úřad, který má začít fungovat od dubna, vzniká na základě nových evropských pravidel, která počítají s výraznou liberalizací železničního trhu. Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře například sehraje klíčovou roli arbitra ve sporech dopravců o místo na kolejích. Takových sporů rok od roku přibývá, naposledy se loni na podzim přetahovaly České dráhy s Regiojetem o místo na trati z Prahy do Brna.

o první místo dělil s někdejší šéfem Českých drah Daliborem Zeleným. Kodym dříve dlouhá léta vedl současný Drážní úřad.

Na městskou dopravu jdou 1,2 miliardy

Dopravní podniky šesti měst si pořídí ekologická vozidla za evropské dotace v celkové výši 1,2 miliardy korun. Nejvíce z toho připadne Brnu, které využije 411 milionů korun na nákup šesti desítek autobusů na stlačený zemní plyn.

Uvedlo to Sdružení dopravních podniků ČR, které sdružuje provozovatele MHD v devatenácti krajích a dalších velkých městech. Peníze rozdělují ministerstvo pro místní rozvoj z Integrovaného operačního programu.

S dotacemi uspěly také města Hradec Králové (236 milionů) a Pardubice (157 milionů korun). Podle pověřeného ředitele pardubického dopravního podniku Tomáše Pelikána by na obnovu trolejbusů a tramvají v Česku bylo potřeba 17,3 miliardy korun. /čtk/

Krátce

Čerpací stanice Tank ONO utrhly více než Benzina

Tržby sítě 39 nízkonákladových čerpacích stanic Tank ONO činily loni 14,7 miliardy korun. Největší síť čerpacích stanic Benzina s 363 pumpami v Česku utrhla osmnáct miliard.

Home Credit vydal bondy za dvě miliardy

Skupina Home Credit, která poskytuje spotřebitelské úvěry ve střední a východní Evropě, Asii a Spojených státech, vydala dluhopisy za dvě miliardy korun. Je to první emise dluhopisů skupiny od roku 2012. Bez dalších podrobností uvedla, že peníze získané emisí využije k rozvoji svého podnikání.

UniCredit Bank vydělala šest miliard

Česká a slovenská UniCredit Bank vykázala loni čistý zisk šest miliard korun, meziročně o 7,6 procenta více. Objem poskytnutých úvěrů

stoupl meziročně o 9,7 procenta na 385 miliard korun. Objem vkladů vzrostl o 2,6 procenta na 365 miliard korun.

Strojírny Rawela zvýší výrobu o šedesát procent

Strojírenská společnost Rawela z Lanškrouna do podzimu dokončí stavbu výrobní a skladovací haly o ploše 3500 metrů čtverečních. Produkci díky tomu postupně zvýší až o šedesát procent. Majitelem podniku je německý koncern Weidmüller, který v Česku plánuje rozšíření výroby. Společnost předloni utrhla přes sto milionů korun.

Diskontům Norma stouply tržby i zisk

Tržby německých diskontů Norma v roce 2015 v Česku stouply o tři procenta na 1,67 miliardy korun. Zisk se zvýšil o jedenáct procent na 29 milionů korun. Norma provozuje 47 obchodů, poslední byl otevřen ve Špindlerově Mlýně. /čtk/

TELEVIZNÍ POČÍTAČ

Foto: čtk

DO ČÍNSKÝCH SET-TOP-BOXŮ instalovat vlastní software. To je hlavní myšlenka televizní služby Lepší.TV, s níž chce ostravská firma goNET konkurovat velkým společnostem. Krabíčka na televizoru pak funguje jako počítač, který nabízí 67 televizních stanic s přehledným ovládáním a možností zpětného zhlédnutí i nahrávání.

TRADICE NESTAČÍ. Tvrdý ovčí sýr ve městě Livno vymysleli kdysi švýcarští sýraři. Vyrábí se dodnes, ovšem takovým způsobem, že se legálně nedostane ani na sousední chorvatský trh.

Češi zachraňují slavný balkánský sýr

■ Bosenské sdružení Cincar získá z Česka materiální a odbornou pomoc. Tradičnímu sýru z města Livno by se tak měla otevřít legální cesta na evropské trhy.

Tomáš Stingl

Livaňský sýr má v Bosně a Hercegovině 130letou tradici, ale vyrábí se tak nehygienicky, že Evropská unie dosud neumožnila jeho dovoz. Změnit to má projekt České rozvojové agentury, která se dohodla se sdružením bosenských výrobců sýra Cincar. Na projekt vyhradila pro letošek 7,5 milionu korun.

„Plánujeme začít s rekonstrukcí centrálního zásobovacího skladu a pomoci družstvu Cincar s řízením

a marketingem. Také bychom měli přispět k vybavení laboratorů veterinárního úřadu a proškolení jeho personálu,“ uvedl Štěpán Šantrůček z ČRA.

„Doporučení a znalosti českých expertů umožní, abychom sýry vyráběli řádně a legálně,“ je přesvědčen předseda Cincaru Jozo Baković. Agentura už loni poskytla na projekt 2,5 milionu korun.

K bosenským sýrařům tak z Česka putovaly dojírny, chladič tanky či transportní konve. Vybavení dodaly firmy Zemědělské potřeby M+S a Škvára Eduard – Montáž a oprava dojení. Technickou asistenci zajistili experti z firmy Milcom.

Předseda Českomoravského svazu mlékárenského Jiří Kopáček, který navštívil patnáct balkánských venkovských manufaktur, upozornil na zatím velmi zaostalé vybavení. „Například formy

na sýr jsou z nařezaných melioračních trubek z novoduru. Sýrařské harfy jsou z klacku a zahnutého železného drátu. Běžné je, že se sedlák v jednom oděvu pohybuje na pastvinách, ve stáji a potom i při výrobě sýrů,“ uvádí Kopáček.

Po vstupu Chorvatska do Evropské unie začali výrobci sýr do sousední země alespoň pašovat, jinak by zkrachovali. „V nabídce trhových sýrů podle vzhledu poznal okamžitě, i když ne vždy byly označeny jako Livaňské sýry,“ vysvětluje Kopáček, který našel „zakázaný“ výrobek na trzích v chorvatských městech Split, Trogir nebo Zadar. „Ambicí našeho projektu je zavést řádné standardy výroby tak, aby se mohl sýr vyvážet do Evropské unie legálně,“ vysvětluje Štěpán Šantrůček.

Česká rozvojová agentura letos vloží do projektu záchrany Livaňského sýra

7,5

milionu korun.

Výrobu tradiční pochoutky podlomila válka

Historie proslulého Livaňského sýra sahá až do roku 1886, kdy byli do Livna pozváni švýcarští mistři. Vyvinuli nový typ tvrdého sýra z ovčím mléka. První manufakturu zřídil dekretem císař František Josef I. Livaňský sýr pak ve dvacátém století získával na oblibě, ale s rozpadem Jugoslávie a válečnými událostmi nastal jeho úpadek. Další ranou byl vstup sousedního Chorvatska, s nímž Bosna a Hercegovina sousedí, do EU. Tam se sýr nesmí vyvážet.

Expertů na databáze a počítačové sítě přibývá, ale ne dost

Obor informačních a komunikačních technologií (ICT) prochází změnou. V roce 2015 v něm v Česku pracovalo málo přes 155 tisíc lidí, oproti předchozímu roku o 5300 méně. Nejvíce

Průměrná hrubá mzda specialistů v informačních a komunikačních technologiích v roce 2015 vzrostla o 2060 korun na 51,3 tisíce korun měsíčně, což je téměř dvojnásobek tehdejší průměrné mzdy,

Průměrná mzda specialistů v oboru ICT v roce 2015 vzrostla o dva tisíce korun a činila 51,3 tisíce korun měsíčně.

Průměrná hrubá mzda specialistů v informačních a komunikačních technologiích v roce 2015 vzrostla o 2060 korun na 51,3 tisíce korun měsíčně, což je téměř dvojnásobek tehdejší průměrné mzdy, která činila 26,6 tisíce korun. Nejvíce brali specialisté na bezpečnost dat, nejméně systémoví administrátoři a správci sítí.

Oproti roku 2014 klesl podíl zaměstnanců v oboru na celkové zaměstnané populaci o desetinu procentního bodu na 3,1 procenta. Nejrozšířenější profesí jsou přítom technici provozu a uživatelské podpory, kterých bylo 48,6 tisíce, následovaní 44,9 tisíci analytiků a vývojářů softwaru.

Odborníků na IT je v Česku v posledních letech nedostatek. Jen v Brně technologické firmy hledaly na konci loňského roku přes šest stovek pracovníků. Zaměstnanec do různých destinací v tuzemsku shánějí mimo jiné společnosti Microsoft, Tieto, Trend Micro nebo IBM. /čtk/

REKONSTRUKCE NA LABI

Foto: čtk

NA 120 MILIONŮ KORUN vyjde celková rekonstrukce malé vodní elektrárny Brandýs nad Labem, o kterou se postará firma ČKD Blansko Engineering. Vodní dílo vybavené dvěma Francisovými turbínami o celkovém výkonu 2,1 MW bylo uvedeno do provozu v roce 1934.

Čína brání oslabování jüanu

■ Měsíčně utratí centrální banka bojem za silnější jüan zhruba 40 miliard dolarů.

Jan Stuchlík

Čína manipuluje se svou měnou, aby nebyla označovaná za měnového manipulátora. Jakkoli to zní jako protimluv, analytici oslovení agenturou Bloomberg tímto paradoxem vysvětlují, proč čínský jüan zastavil oslabování k dolaru a od začátku roku posílil o 1,2 procenta. Čínská centrální banka utrací měsíčně zhruba čtyřicet miliard dolarů z devizových rezerv, aby nedovolila jüanu dále oslabovat. Tím bere vítr z plachet americkému prezidentovi Donaldu Trumpovi, který tvrdí, že Čína udržuje uměle svou měnu neférově podhodnocenou.

Už na začátku února Trumpův kandidát na nového velvyslance v Číně Terry Branstad připustil, že jüan je silnější, než očekávali. Zatím proto není jasné, jestli Američané dají v pravidelné dubnové zprávě ministerstva financí o měnových kurzech Číně nálepku manipulátora.

Vývoj kurzu čínského jüanu vůči americkému dolaru

Čínská měna za poslední rok oslabila o pět procent. Od srpna 2015, kdy centrální banka sama zvrátila dlouhodobé posilování měny, je jüan proti dolaru slabší o jedenáct procent. Jenže to jde na vrub nejen zásahům bankéřů, ale také nižšímu tempu růstu čínské ekonomiky, posilování dolaru a očekávanému růstu úrokových sazeb v USA.

Intervence proti oslabování jüanu, které letos v lednu srazily čínské devizové rezervy pod tři biliony dolarů, mají také oslabit tlak na odliv kapitálu ze země. Ten už vláda a centrální banka zbrzdily omezením možnosti čínských investic v zahraničí. Nákup měn musejí nyní zájemci zdůvod-

ňovat. „Obchody za více než miliardu dolarů jen těžko procházejí přes správce devizových rezerv,“ říká Anjali Piramal ze společnosti Mergermarket.

V lednu čínské firmy utratily za 32 akvizic v zahraničí 4,77 miliardy dolarů. O rok dříve to bylo 11,82 miliardy dolarů v 25 transakcích. Správce devizových rezerv SAFE se letos chce více zaměřit na nelegální vyvážení peněz za hranice. „Budeme hlídat falešné přesuny zisků, nákupy zahraničních měn na základě padělaných obchodních smluv či přesouvání majetku do zahraničí prostřednictvím falešných obchodních a investičních dohod,“ naznačil ředitel SAFE Pchan Kung-seng.

KONEC ZNEČIŠTĚNÍ. Uhelné elektrárny by k dodržení ekozávazků z Paříže měly přestat vypouštět spalinu už v roce 2030.

Analýza: EU musí skoncovat s uhlím

Radek Pavlovič

Evropská unie nesplní klimatické závazky, pokud členské státy včas nezavřou své uhelné elektrárny. V nedávno zveřejněné analýze to tvrdí think tank Climate Analytics. Česko by údajně mělo skončit s uhlím do roku 2025.

Pro splnění klimatické dohody z Paříže je podle analýzy nutné zastavit všech 315 uhelných elektráren do roku 2030. „Nejlevnější cesta, jak naplnit pařížskou dohodu, je vyřadit uhlí a nahradit jej obnovitelnými zdroji energie,“ komentuje analýzu jedna z autorek Paola Yanguas Parraová. Uhlí se v současné době podílí

na výrobě elektřiny z jedné čtvrtiny.

Největší výzvou bude vyřazení elektráren v Německu, Polsku a obecně ve východní Evropě. Především německé a polské elektrárny představují v unii přes 50 procent instalovaného výkonu. Obě země navíc plánují otevřít nové provozy. Rok 2030 zřejmě nebude jednoduchý ani pro Českou republiku, kterou analýza zmiňuje hned na třetím místě. Na českém území je přes 120 provozů, zhruba 17 procent celkového instalovaného výkonu. Na opačném konci tabulky je podle analýzy například Skotsko, které poslední uhelnou elektrárnu uzavřelo už loni. **Vice E15.cz**

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 13. 2. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	19,486
Čína	1	3,700
Dánsko	1	3,634
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,629
Japonsko	100	22,349
Kanada	1	19,418
Maďarsko	100	8,771
Norsko	1	3,035
Polsko	1	6,262
Rusko	100	43,816
Švédsko	1	2,851
Švýcarsko	1	25,316
Turecko	1	6,897
USA	1	25,421
Velká Británie	1	31,830

Akcie na pražské burze

13. 2. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	69,90	1,08 %
ČEZ	434,40	0,91 %
Erste Bank	808,10	2,36 %
Fortuna	95,00	-1,04 %
Kofola	409,10	2,43 %
KB	961,90	0,53 %
Moneta	88,10	-0,56 %
O2 CR	268,60	-0,33 %
Pegas	830,10	0,62 %
Philip Mor. ČR	13 289,00	-0,46 %
TMR	700,00	0,00 %
Unipetrol	196,70	-0,76 %
VIG	614,00	1,14 %
Celkový objem (v tisících korun)	678 320	

Krátce

OPEC dodržuje dohodu o omezení těžby

Bez zahrnutí Nigérie a Libye, jež mají z dohody výjimku, se produkce OPEC v lednu dostala těsně pod 29,9 milionu barelů denně. Členové Organizace zemí vyvážejících ropu tedy dodržovali dohodu o snížení produkce z více než devadesát procent.

Nález ložisek ropy a plynu byly nejslabší za 60 let

Loni bylo nahlášeno podle výzkumné společnosti IHS Markit pouze 174 nálezů ropných a plynových polí, zatímco v minulosti to bývalo 400 až 500 ročně. Rok 2016 tak byl nejslabší za 60 let, informoval web Financial Times.

Atény dle EU vhodně reformovaly ekonomiku

Řecko zvolilo vhodné úpravy své ekonomiky, aby si zajistilo další splátku peněz ze záchraného úvěru. Uvedl to místopředseda Evropské komise Valdis Dombrovskis. Dodal, že MMF je příliš pesimistický ve svém výhledu vývoje Řecka a nedaří se ho přesvědčit ke změně názoru. /čtk/

Rakouské dráhy koupí lokomotivy Vectron

■ Siemens si připsal vítězství v možná největším aktuálním tendru na nákup lokomotiv v Evropě.

Jan Šindelář

Rakouské spolkové dráhy (ÖBB) podepsaly s německou společností Siemens rámcovou smlouvu na dodávku až 200 lokomotiv Vectron. Lokomotivy budou vyrobeny v bavorské továrně Siemensu u Mnichova. „Vítězství potvrzuje schopnosti našich lokomotiv typu Vectron. Nabízejí největší flexibilitu po celou dobu životního cyklu vozidla, což pro provozovatele znamená,

že mohou vytvářet dlouhodobé plány do budoucna.“ uvedl šéf divize Mobility Jochen Eickholt.

Cena zakázky nebyla zveřejněna, hodnota jednoho vectronu se nicméně pohybuje kolem sto milionů korun. V případě úplného využití kontraktu by tak šlo v přepočtu o zhruba 20 miliard korun. Při takto velké zakázce lze ale očekávat výraznou slevu.

Zakázka je rozdělena na několik částí. Siemens na základě objednávky dodá Rakušanům až sto lokomotiv se střídavým napájením, padesát strojů se střídavým napájením a pomocným spalovacím motorem a padesát dvousystémových lokomo-

tiv s možností střídavého i stejnosměrného napájení. Přímo při podpisu rámcové smlouvy bylo závazně objednáno prvních třicet vícesystémových lokomotiv.

Nové stroje bude provozovat společnost Rail Cargo Group, která je nákladní divizí ÖBB. Využije je zejména pro mezinárodní nákladní dopravu ve Střední Evropě, Chorvatsku, Německu, Itálii či ve Slovinsku. Nejvyšší provozní rychlost bude 160 kilometrů v hodině. První stroje budou dodány v létě příštího roku. Vectrony už si našly cestu i na český trh, pohříchu ale jde o jednotky strojů. Pět jich koupilo ČD Cargo, využívá je i RegioJet a půjčovna LokoTrain.

VELKÁ ZAKÁZKA. Výrobní haly Siemensu budou v příštích letech plné vectronů pro Rakouské spolkové dráhy.

Komise počítá s růstem ekonomik všech členů unie

■ Evropa má před sebou růstové období, které je však ohroženo brexitem a volbami v řadě členských států.

Hospodářství Evropské unie letos i příští rok vykáže růst o 1,8 procenta, odhadla ve své pravidelné zimní makroekonomické předpovědi Evropská komise. Pro eurozónu letos předpokládá růst o 1,6 procenta a v roce příštím o 1,8 procenta. Poprvé za téměř deset let čeká prognóza růst ekonomiky všech zemí EU po celé sledované období, tedy od roku 2016 až do roku 2018.

V Česku by letos měl ekonomický růst díky oživení investic zrychlit na 2,6 procenta, příští rok pak 2,7 procenta. Komise také předpověděla, že průměrná inflace v Česku letos vystoupí na dvě procenta z loňských 0,6 procenta.

Prognóza komise ale zároveň upozorňuje na sílící rizika. Evropa by totiž výrazně ztratila, pokud by byly kvůli narůstajícím pro-

tektionistickým náladám trvale poškozeny instituce, pravidla a praxe mezinárodního obchodu. Prognóza zmiňuje především nejasnou podobu odchodu Británie z Evropské unie, ale také nadcházející volby v řadě členských zemí EU. „Ještě se nezformovaly konkrétní obrysy ekonomické politiky nové americké administrativy,“ připomíná text a dodává, že se ale očekává přísnejší měnová politika.

Materiál také varuje před případnými protekcionistickými tlaky. „Kvůli své těsné integraci do světových trhů by Evropa výrazně ztratila v případě trvalého

poškození pravidel, institucí a praxe mezinárodního obchodu a finančnictví,“ upozorňuje text prognózy. „Hospodářská obnova Evropy pokračuje pátý rok v řadě. V nynější nejisté době je důležité, aby evropské ekonomiky zůstaly konkurenceschopné a dokázaly se přizpůsobit měnícím se podmínkám,“ poznamenal místopředseda Evropské komise pro euro a sociální dialog Valdis Dombrovskis. /čtk/

Ekonomický růst celé EU by letos mohl dosáhnout až

1,8
procenta.

264743/84

INZERCE

NEJPRODAVANĚJŠÍ MOTORISTICKÝ ČASOPIS

SVĚT MOTORU Jak vysát nádrž přes víčko

Překonat jde skoro každé auto!
Lze se zlodějům ubránit?

Jízdní dojmy Volkswagen Golf

Zmodernizovaná Škoda Octavia

Velký test Audi Q5

Burekova Burek 5x6 První český test

PRÁVĚ V PRODEJI

JAK SE KRADE BENZÍN

Vysát jde skoro každé auto

BRAŇTE SE!

Trump má uvést nový protiimigrační výnos

■ Pokud by však variantu prezidentova dekretu v zásadě kopíroval předešlý výnos, dá se očekávat, že i ona bude brzy soudně napaden.

Lucie Štěchová

Americký prezident Donald Trump svůj boj o omezení imigrace do USA rozhodně nevzdává. Už vzkázal, že místo tahanic se soudy, které pozastavily platnost dekretu, jímž na konci ledna zakázal vstup do země občanům sedmi muslimských zemí, raději vydá nový exekutivní výnos. Jeho detaily by měly být známy už během nejbližších dnů.

Rozhodnutí odvolacího soudu v San Francisku, které koncem minulého týdne potvrdilo dřívější rozsudek federálního soudu o pozastavení Trumpova kontroverzního imigračního dekretu, se v administrativě amerického prezidenta setkalo s velkou nelibostí. Trumpův politický poradce Stephen Miller v neděli obvinil soudy z „přílišné uzurpace moci“ na úkor vlády a zdůraznil, že Bílý dům zvažuje několik možností, jak zareagovat na nastalou situaci. „Svět brzy uvidí, že prezidentovy exekutivní pravomoci se

nezpochybňují,“ zní z Trumpovy administrativy.

Jeden z následných kroků Bílého domu naznačil v pátek na svém Twitteru sám prezident. „Uvidíme se u soudu,“ vzkázal sanfranciskému odvolacímu soudu. K tomu může do 14 dnů poslat žádost o přezkoumání verdiktu, přičemž může požádat o rozšíření rozhodovacího tělesa o další soudce, což by mu mohlo dát větší naději na zvrácení rozhodnutí. Nebo může případ hnát k nejvyšší instanci, kterou v americkém systému představuje Nejvyšší soud. Kdyby navíc Trump označil spor za případ nejvyšší nouze, rozsudek by musel být vynesen v řádu dnů.

Právní experti ale americkému prezidentovi dávají jen malé šance na úspěch.

Vynesení dalšího rozsudku navíc potrvá nějaký čas, po který nemusí být netrpělivý Trump ochoten čekat. Ostatně sám to připustil v rozhovoru s novináři během víkendového letu na Floridu. Stále pravděpodobnější se tak zdá, že chystá vydání dalšího dekretu o omezení migrace, který se zřejmě nebude od původní verze příliš lišit.

O přesném obsahu nového dekretu by přitom mělo být jasno už dnes. „Z bezpečnostních důvodů musíme spěchat, takže by to tak mohlo být,“ potvrdil Trump s tím, že nový dekret by mohl vydat nejpozději v úterý. Pokud by však v zásadě kopíroval předešlý výnos, dá se očekávat, že i on bude brzy také soudně napaden.

Více INFO.cz

Trump je pro sázkové firmy pozhánáním

Americký prezident Donald Trump toho doma i ve světě rozvířil tolik, že by bylo s podivem, kdyby se zjištění vyhnulo trhu sázkových kanceláří. „V zásadě všechno, co Trump dělá, vede ke spekulacím. A ty se pak proměňují v sázky,“ uvedl za britskou Ladbrokes Alex Donohue. Firmy hojně nabízejí sázky na Trumpův předčasný konec ve funkci, ať už kvůli vlastní rezignaci nebo impeachmentu. Třeba právě podle Ladbrokes existuje šance 48 procent, že Trump bude čelit odvolání. Irská služba Paddy Power také odhaduje jednu ku třem, že Trump odstoupí nebo bude odvolán během prvního funkčního období. Na to, že Trump nedokončí první funkční období, si lze vsadit také u americké služby Bovada. /pav/

Více E15.cz

Foto reuters

VÝROČÍ. KLDŘ si včera připomněla čtvrté výročí třetí jaderné zkoušky, ta vůbec první se uskutečnila v roce 2006.

KLDŘ odpálila raketu do Japonského moře

Severní Korea v neděli provedla raketovou zkoušku, střela dopadla do Japonského moře. Americké strategické velitelství Stratcom uvedlo, že KLDŘ otestovala střelu středního doletu a že zkouška nepředstavovala žádnou hrozbu pro Severní Ameriku. USA, Jižní Korea i Japonsko počínání Pchjongjangu odsoudily.

„Střela byla sledována od Severní Koreje do Japonského moře,“ uvedlo americké strategické velitelství.

Severokorejská agentura KCNA oznámila, že byla úspěšně vyzkoušena raketa země-země středního doletu. Raketa odstartovala ze střelnice v provincii Pchjonggan puko na severozápadě země. Stratcom za místo startu označil základnu u města Kusong. Střela po asi pěti stech kilometrech letu dopadla do moře.

O zkoušce byl informován také americký prezident Donald Trump, který ve společném prohlášení s japonským premiérem

Šinzóem Abem ujistil, že USA stojí sto procentně za Japonskem.

Japonský ministr obrany Tomomi Inada oznámil, že KLDŘ využívá všechny možnosti, aby získala informace o raketové zkoušce. Japonská armáda ohlásila, že střela nezasáhla japonské teritoriální vody, neboť raketa dopadla do mezinárodních vod mezi Korejským poloostrovem a Japonskem. Zkoušku Japonsko považuje za jasnou provokaci, neboť se uskutečnila v době, kdy je Abe na návštěvě USA, kde se setkal s Trumpem.

Čína a Rusko považují severokorejský test za porušení rezoluce Rady bezpečnosti. Peking ale přitom uvedl, že svůj podíl na dalším zbrojním testu KLDŘ nesou Spojené státy a Jižní Korea. Právě USA a Jižní Korea spolu s Japonskem včera požádaly o mimořádné svolání Rady bezpečnosti OSN a ta se také včera večer sešla. /čtk/

Foto reuters

SPOLUAUTOR. „Prezidentovy pravomoci se nepochybňují,“ prohlásil na adresu soudů Trumpův poradce Stephen Miller, který je podle médií spoluautorem kontroverzního protiimigračního dekretu.

Rusko potvrdilo, že IS znovu ničí Palmýru

■ Důkazem o pokračujícím vandalství jsou záběry památek z různých období.

Ruská armáda zveřejnila letecké snímky syrské Palmýry. Je z nich patrné, že radikálové z organizace Islámský stát, kteří město podruhé dobyli, tamní historické památky znovu ničí.

Ministerstvo obrany srovnalo letecké snímky z loňského června, kdy měla Palmýru ještě pod kontrolou syrská armáda, se snímky z letošního února. Bojovníci

IS město obsadili v roce 2015, poprvé je ztratili v bojích s armádou a jejím ruským spojencem loni v březnu. V prosinci se tam ale vrátili.

Záběry potvrzují nově poškozený tetrapylon, což je sloupoví ze 3. století, jež se nachází před římským amfiteátrek z 2. století. „Snímky jasně ukazují, že teroristé zničili proscénium, centrální část římského divadla, a sloupy tetrapylonu,“ oznámilo ruské ministerstvo.

Na nové ničení upozornilo už v lednu UNESCO, na jehož seznamu kulturního dědictví je Palmýra zapsána.

Označilo to za válečný zločin a ohromnou ztrátu pro Syřany i celé lidstvo.

O Palmýře se včera zmínil i mluvčí Kremle Dmitrij Peskov. „O strategii a taktice operací v Sýrii nemohou nic říct. Doufáme, že dříve či později budou tato historická místa osvobozena od barbarů, které nelze nazývat lidmi,“ řekl Peskov.

O Palmýru se podle ruských zdrojů chystá znovu bojovat syrská armáda. Ruská armáda začátkem února oznámila, že jsou syrské jednotky na polovině trasy k Palmýře. /čtk/

SNÍMEK ROKU

Foto Reuters

PRESTIŽNÍ FOTOGRAFICKOU soutěž World Press Photo za rok 2016 vyhrál snímek tureckého vraha ruského velvyslance v Ankaře. Autorem záběru, při kterém mu šlo o život, je fotograf agentury AP Burhan Ozbilici. Ve chvíli, kdy turecký policista začal 19. prosince v galerii turecké metropole střílet na ambasadora Andreje Karlova, se všichni přítomní skrývali a báli o život. Turecký fotograf riskoval a nafotil sérii snímků, kterou nazval Vražda v Turecku. V kategorii sportovní reportáže skončil na druhém místě český fotograf Michael Hanke za snímky z turnaje mladých šachistů.

Krátce

Policisté se vyznali ze sympatií ke krajní pravici

Dva italsí policisté, kteří loni v prosinci ve městě nedaleko Milána odhalili a následně zastřelili pachatele teroristického útoku v Berlíně Anise Amriho, zřejmě nedostanou od Německa žádné státní vyznamenání. Podle německých médií totiž z jejich profilů na Facebooku vyplývá, že

jsou příznivci neofašistického hnutí. Italské pravice strany rozhodnutí Německa ostře kritizovaly.

Kyjev používá zakázané zbraně, tvrdí Rusové

Moskva obvinila Kyjev z použití „zbraní hromadného ničení“ proti povstaleckým územím na jihovýchodě Ukrajiny. Vyšetřovací výbor Ruské federace oznámil, že

má „nevyvratitelné důkazy“ o nasazení taktických raket Točka-U vybavených vysoce výbušnou střepinovou a kazetovou municí, jež je mezinárodními konvencemi zakázána. Údajně jde o taktické raketové komplexy nasazené během ozbrojeného konfliktu proti civilnímu obyvatelstvu v Luhanské oblasti. Jeden typ takových hlavíc dokáže rozesít na 14 500 střepin na dvou až třech hektarech. /čtk/

265234/77

INZERCE

NEPROPÁSNĚTE!

NEJ VÝHODNĚJŠÍ EET pokladny

MARKEETA SMARTPOKLADNA / POKLADNIČKA

MARKEETA MINI / MINI POKLADNIČKA

Kompletní nabídku pokladen, tiskáren a dalšího příslušenství najdete na našich internetových stránkách.

PODPORA 24/7

Zákaznická podpora Markeety je v provozu nonstop.

OFFLINE PROVOZ

Markeetě nevadí dočasný výpadek internetu. Sama vše odešle po obnovení připojení.

DOPRAVA ZDARMA

Při objednání na e-shopu.

Minulost žije v každém z nás

■ Už jeho druhý film, *Trainspotting* z roku 1996, z něj udělal režisérskou hvězdu a nasměroval ho ke kariéře, která vyvrcholila Oscarem za drama *Milionář z chatrče*. Po **dvaceti letech** se **Danny Boyle** ke svému průlomovému snímku podle románu Irvina Welshe vrátil, a to s původním obsazením. Mezinárodnímu publiku režisér novinku **T2 Trainspotting** ukázal na festivalu v Berlíně. V českých kinech se snímek představí **tento čtvrtek**.

Iva Přivřelová

EB Proč pokračování trvalo dvacet let?

Komerční důvody obvykle tlačí na to, aby po velkém úspěchu následoval druhý díl co nejrychleji. *Trainspotting* byl ale očividně a vzdorovitě jiný film. Takže jsme ho nemohli hned zopakovat. To by byl paradox. Pak Irvine Welsh vydal *Porno*, v němž se Renton vrátil z exilu v Amsterdamu a obnovil vztahy s kamarády. Tu knihu jsme zkusili zadaptovat, ale tehdy mi ten scénář připadal hrozný. Jako odvar, velmi závislý na knize, což původní *Trainspotting* nebyl.

Když se pak blížilo dvacáté výročí, řekli jsme si, že to ještě jednou zkusíme. Odjeli jsme do Edinburghu, já, Irvine, scenárista John Hodge a dva producenti, seděli jsme u stolu a týden to probírali. A John pak napsal něco velmi osobního. Doufám, že *T2* je i zábavný film, ale je v něm dost bolesti ze stárnutí. Zvlášť u Rentona. Jeho proslov „Vyber si život“ už ke konci není vtípem o volbách v konzumní společnosti. Mluví v něm o zklamání ze sebe samotného.

Když mi tenhle osobní scénář přišel, věděl jsem, že do toho všichni čtyři herci půjdou. Je to příběh všech čtyř, rovnoměrně. A chybí v něm voiceover. Což je podle mě skvělé. Vypravěč by nás příliš uvěznil v tom prvním filmu. Teď musejí postavy mluvit s ostatními.

EB *T2* je nostalgický film, ovšem s nostalgií pracuje jinak, než bývá obvyklé. Nostalgie je divná, divoká, nebezpečná a svůdná, lehko se stane i sentimentální. Je to mocný nástroj, ale existuje v životě každého a musíme se s ní vyrovnat. Minulost žije v každém z nás. Někdy k ní cítíte lásku, jindy vás straší. Je to pohled telesko-

pem skrz čas. O tom jsou i filmy. Čas v nich můžete zastavit, zrychlit, zpomalit, stlačit. Úplně lidi ošálit. Tady jsme mohli ukázat, jak postavy vypadaly tehdy a teď, což je pro herce docela brutální. Renton je pořád hezoun, ale s vráskami kolem očí. Spud plešatí, Sick Boy si pořád odbarvuje své řídnoucí vlasy. Tím jsme mohli s nostalgií vést dialog.

EB Sick Boy ve filmu říká Rentonovi, že je turistou po svém vlastním mládí. Je to vzkaz i publiku, které na *Trainspottingu* vyrostlo? Částečně. Když jsme se rozhodli, že nenatočíme film, který by ignoroval děj jedničky tak jako *Porno*, bylo nevyhnutelné, aby se postavy vracely do svého mládí. Ovšem ta výtčka platí všem postavám. A otázku, co jsem za těch dvacet let udělal já, si může položit i divák. Protagonisté *T2* toho za tu dobu moc nezvládli.

EB Nostalgie nyní filmový byznys docela ovládá. Jak si to vysvětlujete?

Je to zvláštní. Asi to je spojení s mocí fanoušků, kterou jim dal internet. Studia by řekla, že tu nostalgii pohánějí diváci. Ti vás totiž naprosto odrovnají, pokud něco z jejich oblíbeného světa spletete. Běrou to až nebezpečně osobně, jako zradu pravidel komiksu nebo předlohy. Takže možná ta nostalgie vychází z fanoušků. Nevím. Ve filmu v minulosti takový dialog s diváky neexistoval. Dneska můj syn poslouchá všechny ty chlápky na YouTube, kteří

!! Doufám, že *T2* je i zábavný film, ale je v něm dost bolesti ze stárnutí. Zvlášť u Rentona. Jeho proslov „Vyber si život“ už ke konci není vtípem o volbách v konzumní společnosti.

řvou do kamery a prokládají to ukázkami z filmu. Je to bláznivý svět, ale mocný. Ti trochu střídmější se mezitím přesunuli vyprávět příběhy do televize.

EB Ovlivnili fanoušci nějak i T2?

Ze začátku jsme si říkali, že by se nám to pokračování mělo povést, aby nás nezabili. Jenže takhle přemýšlet nemůžete. Nejde, aby studio každý den žádalo, abychom natočili scénu, kterou chce nějaký blogger. Takhle filmy asi i vznikají, ale my to tak nechtěli.

EB Pokračování po letech bývají ještě zrádnější než ta časná, viz Wall Street. Na co jste si dávali největší pozor?

Abychom měli co říci. My lidé jsme divní, chceme totéž, ale jinak. Trochu stejného a trochu jiného. Takže jsme měli starost hlavně o to, abychom měli co říci nového. Jakmile jsme měli ten osobní scénář, věděl jsem, že jsme v pohodě. Nám se totiž líbil. Nedokážete předvídat, jak se film vyvine. Kdyby to záleželo jen na dobrém scénáři, vznikaly by jen dobré filmy. Úspěch filmu je záhada. Proto jsme potřebovali dílo, ve které sami věříme, které má integritu. Věděli jsme, že nezávisle na jeho přijetí až ty dva filmy za pět let srovnáte, budou si mít vzájemně co říct.

EB Jedničku jste natáčeli převážně v Glasgow, dvojku už jste točili víc v Edinburghu, kde se oba filmy odehrávají?

Ano, i z respektu k originálu. Neměli jsme moc peněz, všichni herci dostali stejný plat a stejný procento ze zisku.

EB Jaká byla práce se studiem po dvaceti letech? Dnes asi studia kontrolují natáčení mnohem víc než v devadesátých letech.

To ano. Ale ačkoliv za T2 stojí studio Sony, nepracujeme ve studiovém systému. Pokud máte rozpočet pod dvacet milionů dolarů a nenatáčíte artové filmy pro soukromé publikum, můžete si dovolit určitou svobodu. V mém případě skoro úplně. Já si zhruba můžu dělat, co chci. Jsem fiskálně velmi zodpovědný, neutrácním peníze zbytečně, nežádám, aby mě vrtulníky přepravily na plac, všechny tyhle nesmysly šponují rozpočet

Foto Paul Cooper, rex shutterstock, ZK

|| Pokud se brexit dotáhne do konce, Skotsko se osamostatní. Skotové nikdy neměli Angličany moc rádi, preferují Francouze.

do stratosfér a to pak studio chce někoho vyhodit, když se film za sto milionů nepovede. My proto radši pracujeme pod tou hranicí. Tam si můžete dovolit být imaginativní, film už má určité rozměry, ale ještě i originalitu.

EB Kolik stál první díl?

Dva miliony. Ty nám studio dalo, protože nám chtělo vyjít vstříc. S tím, že ví, že se ten film nepovede, ale pak můžeme natočit něco, co budou chtít oni, nějaký thriller z L. A. třeba. Tak se to dělá, když vás chtějí kontrolovat. Naštěstí pro nás Trainspotting zafungoval.

EB Věřili jste, že uspěje?

My milovali Irvinovu knihu, její vzdor, originalitu, individualitu, fakt, že postavy nejsou oběti, nejsou zlo, jsou samy sebou a mluví o tom, o čem chtějí. Trainspotting vyprávěl o vztahu lidí k drogám a o přátelství. A lidé na to reagovali, protože to bylo sice extrémní, ale pravdivé.

EB Mají vaše filmové Train-spottingy i politický náboj?

Můžete ho tam číst, ale nejde o politické filmy. Ne jako ty Kena Loache, který má od začátku cíl a používá své postavy, aby se mohl věnovat nějakému problému. Tady nám záleželo víc na hlasech postav, i když neznějí moc atraktivně. V T2 si třeba Begbie stěžuje, že na něj svět zapomněl, že ho okradli vychytralí č.áci. To je docela trumpovské, ne? Takový zklamáný volič.

Ovšem podle mě by Begbie hlasoval pro setrvání v Evropě, pokud si teda dokážete představit Begbieho ve volební místnosti. Nebo Spuda. T2 obsahuje evropskou dimenzi, Skotsko se samozřejmě za těch dvacet let změnilo. To reprezentuje postava Veroniky, bulharské přítelkyně Sick Boye. Edinburgh je teď plný pracujících migrantů a studentů z celého světa.

Natáčeli jsme tam zrovna v době brexitu. Skotsko poměrem 60 : 40 volilo pro EU, Anglie a Wales chtěly odejít. A myslím, že pokud se brexit dotáhne do konce, Skotsko se osamostatní. Skotové nikdy neměli Angličany moc rádi, preferují Francouze, za starých dobrých časů si vzájemně v boji proti Anglii půjčovali armády.

EB T2 Trainspotting je druhý snímek, který za svou kariéru ukazujete na Berlinale. Poprvé jste tu byl s fil-

mem Pláž, který vás odcizil od Ewana McGregora. Ted' jste tu ukázal dílo, které vás dva opět spojilo.

Ano, jde o zvláštní kruh. Těchto prvků jsme si byli ve filmu vědomi. A všechno tohle nevyhnutelně vedlo k pocitu, že čas běží ve smyčce, ne v linii. Což je zvláštní proustovská věc, ale myslím, že čím jste starší, tím to víc cítíte, ač to je těžké vysvětlit. Proto je krásné, že v T2 začne Spud psát příběhy první knihy, neboť tím vlastně začíná psát i první film včetně Rentonova voiceoveru. Divně. Ale je to tak. Proto si tolik rozumějí prarodiče s vnoučaty. I to je smyčka času.

EB Vaše filmy se vyvíjejí i vizuálně. Jak moc sledujete technické trendy?

Zas tak moc ne, ale snažím se dívat na filmy a učit se z nich. Všichni si od sebe bereme a půjčujeme nápady, vědomě i podvědomě. Tak se snažím vyprávět příběh tím nejlepším způsobem, který vychází z postav. Ne že bych si dopředu vybral styl. Pokouším se vyhnout tomu, abych toho moc věděl o stylu. Film je technické cvičení a technika má velkou manipulativní moc, stačí si vzpomenout, co s vámi dělá hudba. Ale vždy se snažím stát na prázdném poli a přemýšlet, co tam vybuduju.

EB Jak moc jste se změnil za dobu mezi Trainspottingy vy osobně?

Asi tolik ne. Měníme se, ale ne příliš. Asi jako naši protagonisté. Jezuité říkají, že jakmile je vám sedm let, už jste hotoví. A je pravda, že když se podíváte na děti na hřišti, odhadnete jejich dospělé osobnosti.

EB Jaký jste byl na hřišti v sedmi letech?

Asi ranec energie, trochu hluchý a trochu dominantní.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Danny Boyle (60)

Rodák ze severní Anglie vyrostl v rodině irských katolíků.

Vystudoval angličtinu a drama. Kariéru začal na divadle, pracoval například pro Královskou shakespearovskou společnost. Jeho poslední divadelní režie Frankenstein patří k neúspěšnějším titulům cyklu divadelních přenosů v kinech NT Live. Ve filmu začal cynickou komedií Mělký hrob, po ní následoval úspěšný Trainspotting. Mezi jeho další filmy patří Pláž, 28 dní poté, 127 dní, Steve Jobs nebo Milionář z chatrče, který mu vynesl Oscara za režii. Na starosti měl i zahajovací ceremonii londýnské olympiády. V roce 2012 odmítl šlechtický titul.

Tvář dne

„ Já ty peníze skutečně nemám. Tu miliardu je třeba najít jinde,

řekl o požadavku premiéra Sobotky ministr dopravy Dan Ťok

str. 2

Foto: čtk

Komentář

Jana Havlígerová

Sobotka a čerti na volební zdi

Přestaňte se zabývat tím, co by bylo, kdyby ČSSD na podzim nevyhrála sněmovní volby, diskutovat o tom nyní je sebevražedné, vzkázal šéf sociálních demokratů spolustraníkům. Je přesvědčený, že socialisté mají šanci vyhrát. Banalita, zdá se. Co jiného by asi tak měl stranický šéf říkat. Najmě má-li před sebou partajní sjezd, na kterém bude hrát o znovuzvolení.

Zároveň může Sobotkovo prohlášení přece jen působit až moc sebevědomě. Možná, rozhodně je ale racionální. Jeho viditelní straníční soupeři – jihočeský hejtman Zimola či poslanec Tejc – nejenže nemají odvahu postavit se přímo do duelu o předsednické křeslo. Hlavně nemají žádnou vizi a program. Snad kromě pokradmého koketerie s největším politickým rivalem socialistů, hnutím ANO, respektive s jeho vůdcem Babišem. Není nutné hned mluvit o páté koloně, ale je

jisté, že ČSSD tohle počínání dvakrát nespěchá. Je to přímý opak toho, co sociální demokracie před klíčovými volbami potřebuje, tedy jasně čitelné definice postavení strany na politické scéně.

Sobotka se kuse, v náznacích o něco podobného pokouší. Jeho zatím nejsilnější vyřčená teze zněla, že nevěří ve fungování vlády, která by byla postavená jenom na základě „nějakého negativního

Sociální demokraté a s nimi i další strany mají jedinečnou šanci přesvědčit veřejnost, že jim nejde o politické kšefty.

vymezení vůči Andreji Babišovi“. Takže s pravici do holportu nepůjde. Má pravdu, trucpodniky mívají jepičí život. Ostatně nestabilní vláda je to poslední, co by Česko v době, kdy se Evropská unie podobá tekutým pískům, potřebovalo. Jistě, v divokých snech si lze představit i horší varianty. Třeba: hnutí ANO, které už teď kdekdo pasuje na vítěze voleb, může vyhrát tak, že nebude moci nebo nenajde odvahu sestavit samo vládu. A bude-li Babiš hledat

rámě, o které by se opřel, vybere si partnera typu Tomia Okamury.

Není ale nutné hned malovat čerta na zeď. ANO má zhruba devatenáct procent tutových podporovatelů, zbytek voličů jsou spíše jenom sympatizanti, kteří třeba ani nepřijdou volit. Na post premiéra to nemusí stačit. Záleží tedy i na přesvědčovací taktice ostatních partají, kterým se hnutí snaží ukázněně voliče odlákat. Včetně sociální demokracie.

Odhadovat osm měsíců před volbami povolební konstelaci politických sil – výzkumné agentury prominou – má mnohem blíž k šarlatánství než seriózním propočtům. Paleta možností je tentokrát až příliš široká. Jisté ale je, že pokud by se měly naplnit černé scénáře odpudivých vládních kombinací, bude velmi podstatné i to, jak silná bude opozice. Také opoziční aktivita může přinést zisk, i kdyby to byla jen lepší pozice pro příští volby. I na takovou roli je ovšem potřeba se připravit. Sobotka, který téměř jistě zůstane v čele ČSSD, by proto měl nejpozději po březnovém sjezdu jasně říct, co je pro stranu přijatelné a co ne. Socialisté vlastně mají jedinečnou šanci. Přesvědčit veřejnost, že jim nejde jen o politické kšefty. Což ostatně zdaleka neplatí jen pro sociální demokracii.

Kresba: Břetislav Kovářik

Berlinale letos nabídlo biografie umělců i politická témata

■ V době protitrum-povských uměleckých protestů přinesl festival Berlinale – proslulý jako nejpolitičtější z velkých filmových festivalů – očekávané ceremonie plné politických vtipů a vzkazů.

Iva Přivřelová

Zahajovací film soutěže a festivalu Django vyprávěl o oprchlíkoví, kytaristovi

Djangu Reinhardtovi, který přežil nacistickou okupaci jen díky svému uměleckému talentu. Životopis umělce do Berlína přivezl i Stanley Tucci, známější jako herec díky hitům Dábel nosí Pradu nebo Hunger Games.

Občas však i režiruje a Poslední portrét je jeho pátým filmem. Sleduje poslední dva roky v životě malíře Alberta Giacometti-

ho, během nichž maloval obraz kritika Jamese Lorda, jenž se předloni na aukci vydražil za 20 milionů

Poslední portrét je filmem o vzniku obrazu kritika Jamese Lorda, jenž se předloni na aukci vydražil za

20 milionů dolarů.

dolarů. „Životopisné filmy mě nebaví, ukázat jen segment ze života je zajímavější,“ popsal Tucci vznik snímku. Struktura filmu ovšem podle Tucciho vzešla hlavně z Lordovy knihy, která velmi dobře osvětluje tvůrčí proces. „Jen museli rozšířit

nějaké detaily a zdramatizovat je,“ dodal.

Film zařazený mimo hlavní soutěž se odehrává v šedesátých letech. „Nechtěl jsem vytvořit romantický, nostalgický obraz tehdejší Paříže. Chtěl jsem jeho realitu zachytit jako filmy nové vlny,“ podotkl Tucci.

Hlavní roli Giacomettiho dostal Geoffrey Rush, Lorda si zahrál Armie Hammer, hvězda „facebookového“ dramatu Social Network. „Stanley ví, co herec chce a potřebuje slyšet a kdy. Šlo o velmi civilizované natáčení,“ podotkl Hammer.

Na tiskovce nicméně přišla řeč i na politiku. Tucci totiž dostal otázku, jestli jeho film může mít vliv na nového amerického prezidenta Donaldu Trumpa. „Nemyslím, že by ho dokázal ovlivnit jakýkoliv film. USA měly vždy problematický vztah s uměním. V civilizované společnosti není umění odpad, ale její integrální součást. Bohužel hodně politiků si to nemyslí. Tahle vláda možná nepovažuje za důležité ani vzdělávání obecně,“ řekl novinářům Tucci.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Grammy ovládli Adele a Bowie

■ Loni zesnulý rocker David Bowie získal posmrtně pět amerických hudebních cen Grammy, stejný počet jako britská zpěvačka Adele. Češka Magdalena Kožená nominaci za Monteverdiho album neproměnila.

Britská zpěvačka Adele získala s albem 25 a písní Hello pět cen Grammy. Na nedělním ceremoniálu tak proměnila všechny své letošní nominace. Její hlavní soupeřka v 59. ročníku udělování cen, americká zpěvačka Beyoncé nominovaná v devíti kategoriích, dostala jen dvě.

Adele dostala zlaté gramofonky za album roku, nahrávku roku, píseň roku, popový sólový výkon a popové vokální album.

Bowie, který loni v lednu krátce po svých 69. narozeninách podlehl rakovině, dostal za své album Blackstar pět zlatých gramofonků.

Čtyři jsou určeny Bowie-mu a jeden designérovi jeho alba Jonathanu Barnbrookovi za obal desky. Album

PĚT GRAMMY. Britská zpěvačka Adele získala pět prestižních amerických cen Grammy stejně jako loni zemřelý David Bowie.

porota ohodnotila mimo jiné jako nejlepší alternativní, Bowieho ocenila i za nejlepší rockový výkon a nejlepší rockovou píseň – Blackstar.

Beyoncé dostala Grammy za hudební video k písni Formation a za album současné urban music za desku Lemonade.

Grammy za nejlepší meta-lový výkon si odnesla skupi-

na Megadeth za píseň Dystopia ze stejnojmenného alba. Nejlepším rockovým albem se stala deska Tell Me I'm Pretty od americké kapely Cage the Elephant. Talentem roku se stal americký rapper Chance the Rapper. Dostal i cenu za nejlepší rapový výkon s písní No Problem a nejlepší rapové album za desku Coloring Book.

České barvy hájila mezzosopranistka Magdalena Kožená, která byla nominována s deskou Monteverdi v kategorii klasické vokální sólové album. Porazili ji ale německá sopranistka Dorothea Röschmannová s albem Schumannovy a Bergovy písně a tenorista Ian Bostridge s deskou Shakespeareovy písně. /čtk/

Krátce

Nejvíce diváků vidělo Padesát odstínů temnoty

Eroticky podbarvený snímek Padesát odstínů temnoty, který navazuje na dva roky starý film Padesát odstínů šedi, je v čele víkendové návštěvnosti českých kin. Kritikou nevládně přijatý film natočený podle novely E. L. Jamesové přilákal o víkendů přes 154 tisíc diváků. Na druhém místě skončil animovaný Lego Batman Film, který zaznamenal 45 tisíc diváků. Třetí je komedie Všechno, nebo nic režisérky Marty Ferencové.

Zemřel jazzový zpěvák Al Jarreau

Ve Spojených státech ve věku 76 let včera zemřel v Los Angeles americký jazzový zpěvák Alwin Lopez „Al“ Jarreau. Profesionálně se jazzu věnoval od roku 1968, mezinárodní věhlas si získal v sedmdesátých letech albem We Got By, za něž získal cenu Grammy. Toto prestižní ocenění obdržel ještě šestkrát. Koncertoval sólově i s dalšími hvězdami jazzu, jako byli například Chick Corea, Miles Davis nebo George Benson. /čtk/

Foto dne

Foto: reuters

NOUZOVÝ STAV. Téměř 190 tisíc lidí muselo být evakuováno z okolí přehrady Oroville v severní Kalifornii, kterou vážně poškodily vytrvalé deště. Při protržení nouzového přepadu by nastalo nekontrolované zaplavení území pod nejvyšší hrází ve Spojených státech. Voda přes přepad začala téct v sobotu poprvé v téměř padesátileté historii 230 metrů vysokého díla.

Výročí týdne

Generalissimus Laudon jede skrz dějiny

■ České země přišly v sedmileté válce o Kladsko a část Slezska. A mohlo to dopadnout ještě hůře, nebýt vojevůdce Laudona ze známé lidové písně.

Ernst Gideon von Laudon ztělesnil příběh, jak se z nuzáka vypracovat na post jednoho z nejmočnějších mužů mocnářství – aniž by se v něm vůbec narodil. Laudon pocházel z Livonska z obce Tootzen v dnešním Estonsku. Když se 13. února

1717 narodil, o jeho domovinu bojovalo Polsko, Rusko i Švédsko. Jako otec a děd, tak i mladý Arnošt hledal uplatnění ve vojenské službě.

V patnácti letech vstoupil do ruských služeb, ve kterých se účastnil tažení proti krymským Tatarům. Poté se mu na přímluvu podařilo získat místo u rakouské armády. Post velitele setniny i její umístě-

ní na hranici s Osmanskou říší v dnešním Chorvatsku ovšem nesvědčily o těch nejlepších konexích.

Důstojnické hodnosti se totiž kupovaly jako výhodné investice. Laudon však byl nemajetný, a musel na to tedy jinak.

Ve Vídeňském válečném archivu se dochoval jeho stostránkový elaborát o možných strategiích bojů s Turky, který prozrazuje

Od narození mimořádně schopného vojevůdce Laudona uplynulo včera právě

300
let.

Laudonův mimořádný talent a schopnosti. Pak přišla zmíněná sedmiletá válka, první celosvětový válečný konflikt a nespočet bitev na rakouské straně nejčastěji proti Prusku v čele s Fridrichem II.

Patrně právě z této doby pochází píseň o generálovi s bílou čepicí, který potkává patrolu pod velením ženy, protože Laudonem vedené jednotky byly nejaktivnější právě v Čechách.

Nejvýznamnějšího vítězství nad Prusy ale dosáhl u Kunowic nedaleko Frankfurtu nad Odrou. Po ní byl jmenován polním zbrojmis-

trem a velicím generálem v českých zemích. Již v době míru získal nejvyšší vojenskou hodnost v rakouské armádě, titul polního maršála, a nedlouho před smrtí se dočkal titulu generalissima. To se za celou historii monarchie povedlo už jen Albrechtovi z Valdštejna a Evženu Savojskému.

Laudon za to vděčil jistě i válce s Osmanskou říší, za níž dobyl Bělehrad, a tak stanul na vrcholu popularity. Zemřel při návštěvě Nového Jičína, kde ho připomíná pamětní deska na Masarykově náměstí. /mecl